

NÅLFISK, m. 2. Ett fiskslägte. Syngnathus. Arter deraf äro Kantnål och Hafsånål (se d. o.).

NÅLFORMIG, a. 2. Som till formen liknar en nål.

NÅLHUFVUD, n. 4. pl. — *hufvuden*. Knäpen på en knappnål.

NÅLHUS, n. 3. Litet förvaringsredskap för nålar af olika form, ämne och storlek.

NÅLKYRFVEL, m. sing. En art Kyrfvel med hvita blommor. Scandix Pecten. Kallas äfven Kamkyrfvel.

NÅLMAKARE, m. 3. Handverkare, som tillverkar knapp- eller synålar.

NÅLPENNINGAR, m. 2. pl. Årlig penningsumma, som anslås åt fruntimmer af förnämt stånd till bestridande af smärre behov.

NÅLPRESS, m. 2. Den del af en strumpväfstol, som nedtrycker nålarnes spetsar i en skåra i deras skaft.

NÅLREM, f. 2. pl. — *remmar*. Rem med spets i ändan, som brukas till snörning o. d.

NÅLSTRÅD, m. 2. Trådsände, träd i ögat på en synål.

NÅLSVAMP, m. 2. Ett svampslägte, i ekstubbar. Helotium.

NÅLSÖGA, n. 4. pl. — *ögon*. Den lilla öppningen vid öfre ändan af en synål, hvarigenom nålstråden trädes.

NÅNSIN, se *Någonsin*.

NÅT, n. 3. 1) Hvarje af mellanrummen emellan däck- eller bordläggningsplankorna på ett fartyg, hvilka fyllas med dref och beck. — 2) Söm i ett segel.

NÅTHAKE, m. 2. pl. — *hakar*. (skepp.) Verktyg, hvarmed kalfatrare uttaga drefvet ur nåten.

NÅTSNÖRE, n. 4. Så kallas de slags snören, hvilka brukas till besättning af sömmarna i klädseln å vagnar, m. m.

NÄBB, m. 2. (i vissa landsorter n. 3) Den utstående, hårda, hornartade del af fåglars hufvuden, som svarar emot munnen på andra djur. *Hacka*, *slåss med n-en*. (Jäg.) *Skåra n.*, säges om det slags strupljud, tjädtrar låta höra, då de spela, för att utmana eller hota rivaler. (Ordspr.) *Hvar fågel sjunger efter sin n.*, hvar och en talar, yttrar sig, skrifer efter sin natur eller karakter. — *Syn.* Näf. — *Ss.* *N-formig*, *-spets*.

NÄBBA, f. 4. (fam.) Näbbig flicka.

NÄBBAS, v. d. 1. 1) Slåss med näbben. — 2) (fig. fam.) Träta smått, gnabbas.

NÄBBDJUR, n. 3. Ett Pungdjur i Nya Holland, med en smal, alnslång kropp, beklädd med mjuka, mörkbruna hår, små ögon, näbb som en anka, och fötterna försedda med simhud, de bakre med en giftporre. Ornithorhynchus paradoxus.

NÄBBGÄDDA, f. 4. 1) En art Gädda, 2 fot lång, med en lång, behård nos och gröna ben, Belone vulgaris. — 2) (fam. skämtv.) Näbbig qvinna, flicka. — *Syn.* Näasperla.

NÄBBHINNA, f. 4. Den hud, hvarmed en fågels näbb är beklädd.

NÄBBHUD, f. 2. Se *Näbbhinna*.

NÄBBHVAL, m. 2. En art af Hvalarna, öfver 30 fot lång, med kägelformig eller spolförmig kropp. Hyperoodon borealis.

NÄBBIG, a. 2. (fam.) Näsvis i sitt tal, alltför fritelig. — *Näbbighet*, f. 3. — *Näbbigt*, adv.

NÄBBMUS, f. 3. pl. — *möss*. Slägte af rofdjuren, med snabelformigt tryne; gräfer underjordiska gångar till vistelseort; lever af djurämnena, och har desmanslukt. Sorex. *Lilla N-en*,

en art af detta slägte, 2½ till 1½ tum lång. Sorex araneus. Se f. 6. *Vattennäbbmus*.

NÄBBROCKA, f. 4. Fisk af Rockornas slägte med tvär mun. Raja fullonica.

NÄBBROT, f. 3. pl. — *rötter*. Den del af hufvudet på en fågel, hvarifrån näbben utskjuter.

NÄBBSIK, m. 2. En art Sik med näbbformig, köttig, svart nos, 1—1½ fot lång. Coregonus oxyrhynchus.

NÄCK, m. 2. (enligt folktron) Ett slags sjögud, som ofta i skepnad af en hvit häst låter se sig. Kallas äfv. Strömkarlen. Med *N-en* menades ursprungligen Hafvets gud, beherrskare, egentl. Oden, i denna sin egenskap. — *Brukas stundom i svordomar såsom ett mildradt uttryck i st. f. Fan, Djefvul, t. ex.: Ta mig N-en! Det var N-en!* [Neck.]

NÄCKBLAD, n. 3. Se *Näckros*.

NÄCKROS, f. 4. Ett slägte af Vattenliljorna. Nymphaea. *Hvit N.*, i år, med hvita blommor. *N. alba*. *Gul N.*, i år, med mindre, gula blommor. *N. lutea*.

NÄCKROT, f. 3. pl. — *rötter*. Se *Sprängört*.

NÄCKTERGAL, se *Näktergal*.

NÄCKÖRA, n. 4. pl. — *öron*. En snäcka med platt skal, ytterst med en rad hål, 3 till 6 tum. Haliotis tuberculata.

NÄF, n. 3. Stor och lång näbb.

NÄFRÄTT, m. sing. *N-en*, den starkares, makstens, våldets rätt.

NÄFTAG, n. 3. (fam.) Tag med näfven. *Komma i n. med någon*, råka i slagsmål med honom.

NÄFTALS, adv. Räkndt efter näfvar, fulla med ett ämne.

NÄFVA, f. 4. Örtslägtet Polygonum.

NÄFVE, m. 2. pl. *näfvar*. (fam.) Stor och grof hand. Brukas ofta skämtvis i st. f. Hand i allmänhet. *Knyta n-n*, se *Knyta*, 2. *En n. full*, så mycket man kan hålla i den knutna näfven. *En n. mjöl*.

NÄFVER, m. sing. 1) (kollektivt) Yttre barken på björk. *N. begagnas till taktäckning*. — 2) Särskilt stycke af sådan bark. — *Ss.* *N-lapp*.

NÄFVERASK, m. 2. Ask, gjord af näfver.

NÄFVERLAF, m. 2. pl. — *lafvar*. En lafart på torra stenar och klippor. Lichen glaucus.

NÄFVERMOSSA, f. 4. Se *Näfverlaf*.

NÄFVEROLJA, f. 4. Se *Ryssolja*.

NÄFVERSKO, m. 3. pl. — *skor*. Sko, gjord af näfver, eller försedd med näfversula.

NÄFVERSKÄPPA, f. 4. Skäppa, gjord af näfver. *Plocka smultron i n-por*.

NÄFVERSULA, f. 4. Skosula af näfver.

NÄFVERTAK, n. 3. Med näfver täckt tak.

NÄJD, se *Nejd*.

NÄKTERGAL, nä'kt'rgäl, m. 2. (t. *Nachtigall*) 1) Fågel af Sångareslägtet, bekant för sin sköna sång. *Nordliga N-en*, 6 till 7 tum lång, ofvan dunkelt gråbrun, med rödbrun stjert, strupen hvit, bröstet gråbrunt; i södra Sverige, Norra Tyskland, Ungern och Polen. Sylvia Philomela. *Sydliga N-en*, 6½ tum lång, ofvan gråaktigt rödbrun, under hvitaktig med askgrå anstrykning på bröstet och på sidorna; har lägre och svagare sång än den föregående, men renare, mera melodisk och utållig. — 2) *Nordisk N.*, se *Sångtrast*. — 3) (ford.) Namn på ett slags 30-pundig kanon. [Näcktergal.]

NÄKTERGALSSTÄMMA, f. 4. (fig.) Röst, skön som näktergalens.

NÄLLA, f. 4. (prov.) Se *Brännässla*.

NÄMD, part. pass. Se *Nämna*.